Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Toimitilapäällikkö Minna Öster
Hallintopalvelut/Toimitilat ja kirjaamo

20.2.2025

SYKE/2025/340

Ympäristövaliokunta

Julkinen

Viite: Ympäristövaliokunta tiistai 25.2.2025 klo 10 / HE 203/2024 vp / asiantuntijapyyntö
Asia: HE 203/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ystävyyden puistosta annetun lain muuttamisesta

Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijalausunto

Suomen ympäristökeskus Syke kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan kumottavan Ystävyyden puistosta annetun lain 6 §, jossa on säädetty puiston henkilöstöstä sekä opastus- ja tutkimuskeskuksen perustamisesta Kuhmon kaupunkiin. Lainkohdan kumoamisen myötä Metsähallitus voisi luopua nykymuotoisesta luontokeskus Petolan rakennukseen sidotusta luontokeskustoiminnasta ja myydä Tönölänniemen kiinteistön rakennuksineen. Lisäksi Suomen ympäristökeskus voisi luopua toiminnasta Ystävyyden puiston tutkimuskeskuksessa ja siirtää keskuksen nykyisen henkilöstön muihin toimipisteisiin. Lisäksi esityksen mukaan ajantasaistettaisiin Ystävyyden puiston perustamistarkoitus.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ystävyyden puistosta annetun lain muuttamisesta on Sykelle tärkeä ja erittäin kannatettava ehdotus, koska Syke vastaa puiston tutkimuskeskuksen toiminnasta. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteeseen julkisen talouden tasapainottamisesta ja hallituksen päätöksiin valtionhallinnon sopeutustoimista.

Ystävyyden puiston tutkimuskeskuksen toiminta on tätä nykyä vähäistä, ja Syken tutkimusyhteistyö Venäjän kanssa on kokonaan keskeytynyt Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainassa vuonna 2022. Syke suunnittelee irtisanovansa Metsähallituksen kanssa solmitun vuokrasopimuksen, kun lakimuutos on hyväksytty. Tutkimuskeskuksen tilat ovat olleet useita vuosia liian suuret nykyiseen tutkimustoimintaan nähden ja niiden pienentäminen on ollut suunnitelmissa jo aiemmin. Syke karsii toimitilakustannuksia valtakunnallisesti valtion tuottavuusohjelman mukaisten säästöjen saavuttamiseksi. Tutkimuskeskuksen vuokrakustannukset siivouksineen ym. toimitilapalveluineen ovat noin 55.000 euroa vuodessa.

Syken tutkimustoiminta ei ole riippuvainen Ystävyyden puistossa sijaitsevan tutkimuskeskuksen rakennuksesta, ja tutkimustoiminta on edelleen mahdollista muulla tavoin järjestettynä. Syke vastaisi jatkossakin Ystävyyden puiston tutkimustoiminnan ohjauksesta ympäristöministeriön päätöksellä. Fyysisestä tutkimuskeskuksesta luopuminen ei poista mahdollisuuksia tutkia alueen luonnon monimuotoisuutta samalla tavalla kuin muilla alueilla, jotka eivät sijaitse Syken toimipaikkojen välittömässä läheisyydessä. Ystävyyden puiston tutkimuskeskuksen kahdelle työntekijälle osoitetaan yhteen Syken toimipaikoista virallinen toimipaikka, mutta heidän työsuhteisiinsa ei ehdoteta muutoksia.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet yksikönjohtaja Aino Juslén ja hallintojohtaja Terhi Wainio-Biese.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Jakelu	ymv@eduskunta.fi
Kopio	kirjaamo@syke.fi